

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2016-11-16
Besvaras senast
2016-11-30

Till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll (S)

2016/17:127 Nya regler för underhållsstöd

Underhållsstödet är en viktig del av den ekonomiska familjepolitiken som dels ska se till att barnens behov blir tillgodosedda, dels avkräva båda föräldrarna ett ekonomiskt ansvarstagande. Det är därför angeläget att stödet är utformat så att det åstadkommer de önskade effekterna.

Barnens rätt till underhåll regleras av två separata regelverk i Sverige. Den ena delen är det civilrättsliga regelverket, avseende underhållsbidrag, och det andra är det offentlighetsrättsliga regelverket, avseende underhållsstöd, vilket administreras av Försäkringskassan.

Regeringen föreslog förra året nya regler kring utbetalning av underhållsstöd, vilka började gälla den 1 april i år. Enligt de nya reglerna ska en förälder som betalat sitt underhåll i rätt tid i sex månader i följd inte längre behöva sköta betalningen via Försäkringskassan.

De nya reglerna löser tyvärr inte grundproblemet med frånvarande föräldrar som inte tar sitt ekonomiska ansvar fullt ut. Det finns tvärtom tydliga indikationer på att ett av de större problemen med de tidigare reglerna – att de verkade konflikt drivande – rent av kommer att förvärras efter de ändringar som trätt i kraft. Många ensamstående föräldrar, av vilka majoriteten är kvinnor, har uttryckt oro för att regelförändringen ska leda till konflikt och uteblivna betalningar. Därtill har många av landets kvinnojourer varnat för att de nya reglerna kan få direkt farliga konsekvenser i de fall separerade mödrar lever under hot om våld. I dessa fall kan ekonomin bli ett sätt för männen att utöva påtryckningar mot kvinnor och återta kontrollen över deras redan utsatta situation. Det riskerar att bli följden av att myndighetstillsynen försvinner när Försäkringskassan inte längre agerar mellanhand.

För ett år sedan varnade jag i riksdagens talarstol för just de här konsekvenserna. Nyligen ställde jag även en fråga till socialförsäkringsminister Annika Strandhäll om vilka åtgärder hon avser att vidta för att minimera risken för att konflikt och osämja uppstår mellan föräldrar som inte kan komma överens om underhållsstödet på egen hand. Ingenting i svaret vittnade dock om att regeringen är lyhörd inför de varningar som framförts av bland annat ensamstående föräldrar, organisationer och kvinnojourer.

Sammanfattningsvis riskerar de nya reglerna att förfela sina två huvudsyften:

att förmå frånvarande föräldrar att ta ett större ekonomiskt ansvar för sina barn och att minimera risken för konflikt mellan separerade föräldrar.

Med anledning av ovanstående vill jag därför fråga socialförsäkringsminister Annika Strandhäll:

Vilka åtgärder avser ministern och regeringen att vidta för att minimera risken för att konflikt uppstår mellan föräldrar som inte kan komma överens om underhållsstödet på egen hand?

.....

Tina Ghasemi (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Maria Isaksson